

ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕОХІМІЧНОГО СТАНУ ҐРУНТІВ АФ КОРОБОЧКИНЕ ЧУГУЇВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Порохняк О.В., студент 2 курсу ОКР "Магістр"
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна,
Максименко Н.В., к.геогр.н., доцент, науковий керівник
м. Харків, пл. Свободи 6, Україна
aporoh110595@gmail.com*

Дослідження агроландшафтів є актуальною для України темою. Нинішня та майбутня економіка України спирається на сільське господарство, котре потребує постійного моніторингу. Беручи до уваги зростаючі темпи деградації ґрунтів під впливом, як антропогенних, так і природних чинників можна зробити висновок про гостру необхідність контролю якості ґрунтів.

На фоні зростаючої інтенсифікації експлуатації ґрунтів, росте й популярність використання механізму ландшафтного планування для екологічної оцінки та впорядкування територій. Складовою ландшафтного планування є попередній збір даних з території, дослідження геохімічного стану ґрунтів. Мета даної роботи – просторова оцінка геохімічного стану ґрунтів агрофірми Коробочкине Чугуївського району Харківської області. Означена мета, дозволяє оцінити саме властивості ґрунтів, їх інфільтраційну здатність, закономірності міграції хімічних елементів та сполук.

Ландшафтні умови наступні: більшу частину території (65%) займає рівнинна ділянка на лесовидних суглинках з чорноземом реградованим під культурною рослинністю, 30% - це схил на алювії з дерново – глеюватим ґрунтом під чагарниково – трав'янистою рослинністю. Слід зазначити, що ґрунтовий покрив та рельєф значно перетворені внаслідок людської діяльності.

Відбор зразків ґрунту здійснений за методом суцільної зйомки за мережею точок. Площа зони дослідження дорівнює 3,8 км² або 380 га. Відстань між точками відбору - 400 метрів в зоні низького антропогенного навантаження (за авторською оцінкою), та 200 метрів в зоні високого навантаження (Рис.1). Кожна проба відібрана методом конверту, тобто ґрунтова маса змішана з 5 точкових проб – 1 з середини та 4 з кутів квадрату.

Рисунок 1. Мережа точок спостереження на території АФ «Коробочкине»

Лабораторний аналіз проведено в навчально-науковій лабораторії аналітичних екологічних досліджень ХНУ імені В. Н. Каразіна. Дослідження ґрунту проводилось на вміст важких металів: хром, цинк, мідь та свинець. Усього відібрано 40 проб, обсяг пробовизначень становить – 160.

Дослідження змісту важких металів у ґрунті це не лише збір даних, але й частина процедури ландшафтно-екологічного планування, а саме оціночного періоду. Наступний крок – це побудова допоможних карт: рельєфу місцевості, крутизни схилів, експозиції схилів за екологічним принципом тощо. Результати експерименту дають матеріали для розробки інтегральної концепції цілей та заходів, яка раціоналізує користування ґрунтами на території агрофірми та стане останнім етапом проведення ландшафтного планування агрофірми Коробочкине.